Beantwoording van de vragen van de PAK-fractie in de aanloop naar de Commissie ABA van 2 maart 2021 betreffende de hernieuwde samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg

Enkele vragen die leven bij de achterban van het PAK en bij de fractie. Willen jullie die nog doorzetten. Dat spaart hopelijk tijd komende dinsdag.

***Vraag 1**. Gaarne een toelichting op de toename van de materiele kosten bedrijfsvoering 66.000,-: graag uitsplitsen in posten?*
Antwoord 1. De formatie van het Regiobureau gaat met 6 fte toenemen. Daarmee stijgen ook de materiele bedrijfsvoeringskosten met 6 maal €11.000,-.

***Vraag 2**. Er is een toename van het werkbudget van 200.000 euro. Kan dat bedrag ook toegelicht worden??? Uitsplitsing mogelijk?*
Antwoord 2. Nee, nog niet. Het is het werkkapitaal voor de nieuwe Bestuurscommissie Duurzaamheid, SES en GROS. Over de besteding van die gelden moeten de gremia (in oprichting) nog een besluit nemen. In het jaarplan Parkstad, dat in april gereedkomt, zal hierover meer duidelijkheid komen.

***Vraag 3**. De bestaande stuurgroep SES is omgezet naar een bestuurscommissiegroep SES; gaat deze commissie zich nu buigen over projectvoorstellen of neemt deze commissie de leiding om te komen tot concrete plannen om de achterstanden die er zijn op velerlei gebied en op velerlei plekken in Parkstad weg te werken??? Welke items, onderdelen vallen dadelijk onder deze bestuurscommissie: gezonde school, verlengde schooldag, onderwijs/arbeidsmarkt Klopt dit??? En …… wat nog meer???*
Antwoord 3.
Welke thema's door de samenwerking/Bestuurscommissie SES worden opgepakt, wordt nu vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. Het betreft Kansrijke Start, Gezonde Basisschool van de Toekomst/verlengde schooldag en Onderwijs-Arbeidsmarkt. Het is uiteraard aan de Parkstadgemeenten of ze in de toekomst meer specifiek sociale thema's binnen de GR willen oppakken.
De problematiek van achterstanden in de gemeenten van Parkstad wordt uiteraard niet alleen door of vanuit de Bestuurscommissie SES opgepakt. Het vraagt een heel brede aanpak door publieke en private partijen. Deels gebeurt dat (meer indirect) door/onder aansturing van de andere bestuurscommissies van Parkstad, zoals op het gebied van wonen en leefbaarheid en economie, en in het kader van de Regiodeal. Deels gebeurt dat in samenwerkingsverbanden buiten de GR Parkstad, waarin de gemeenten beleid en uitvoering afstemmen, zoals arbeidsmarktbeleid binnen een GR WOZL en WSP, of gezondheid binnen de GR GGD ZL. Veel doen we natuurlijk ook lokaal.

***Vraag 4**. Onderwijs/arbeidsmarkt: is er al overleg gaande, zijn er al plannen om te komen tot een nieuwe vorm van prakrijkonderwijs –vergelijk de oude LTS- waar jongelui een ambacht kunnen leren: metselaar, timmerman, elektricien, schilder, stratenmaker, hovenier, enz. of speelt dat helemaal niet?*
Antwoord 4. De vorming van de bestuurscommissie is in wording en datzelfde geldt voor de agenda van de commissie.

***Vraag 5**. De afgelopen jaren heeft Brunssum veel geld gestoken in bijdrages Parkstad, Led (ESZL), IBA enz. Uiteraard krijgen we er ook wat voor terug, maar is dat redelijk in evenwicht met elkaar? Laat het eens zien???? Fragmentarisch komt het wel naar ons toe, maar niet in een totaaloverzicht. Het*

PAK vraagt al jaren naar een gedegen lijst?? Graag nu een overzicht van de afgelopen 10 jaar? Onderverdelen Parkstad – IBA – Led/ESZL – Regiodeal?? Wordt het niet tijd, dat iemand dit eens bijhoudt??

Antwoord 5. De vraag is gericht op het binnen halen van gelden voor lokale projecten. De samenwerking levert echter veel meer op, ook voor Brunssum.

Algemeen.

Brunssum ligt in een regio die te maken heeft met een complexe, meervoudige problematiek in de vorm van achterstanden in de sociaal-fysieke leefomgeving en de ruimtelijke-economische structuur. De gevolgen van de mijnsluitingen en daarna de krimp en vergrijzing zijn afgelopen decennia in gezamenlijkheid binnen de samenwerking opgepakt, door *beleid* en *projecten* te ontwikkelen en uit te voeren met name op het ruimtelijke en economische terrein. Tegelijkertijd werd daarmee leefbaarheids- en sociale problematiek in wijken en regio aangepakt. Met de dankzij de lobby van provincie en Parkstad gesloten Regiodeal is het belang van het aanpakken van de achterstandspositie van Parkstad ten opzichte van het Limburgse en Nederlandse gemiddelde en de zogenaamde "poverty trap" niet alleen nadrukkelijker op de regionale agenda gezet, maar ook op die van de provincie en het rijk.

De "winst" van samenwerking in Parkstad (GR Stadsregio Parkstad Limburg, IBA en Regiodeal) bestaat niet alleen uit gelden voor het realiseren van -lokale- projecten, maar is dus veel breder.

Dankzij de samenwerking en lobby (vanuit Parkstad) hebben we afgelopen 10 jaar veel middelen naar Parkstad gehaald.

- Krimpgelden, Van der Laangelden, regiodialooggelden => ca. 70 mln.=> ca. 450 miljoen aan investeringen vlot getrokken
- IBA => tientallen miljoenen aan additionele investeringen
- Regiodeal => 40 mln. Rijksgeld, => na 29,5 mln. bijna 500 mln. aan investeringen
- Investeringen in Buitenring en spoorverbinding Heerlen=Aken=> meer dan 500 mln. aan investeringen
- Zonnepanelenproject => 43 mln. investeringen

IBA en Brunssum

In de bijlage bij deze notitie vindt u een (op verzoek van ons door de provincie opgesteld) overzicht van wat IBA Brunssum uiteindelijk aan projectgelden heeft opgeleverd.

Regiodeal en Brunssum

Doel van de Regiodeal is een impuls te geven aan de ontwikkeling van de regio, iets waar de gehele regio, dus ook Brunssum, profijt van heeft. Het gaat om het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociaaleconomische structuur. Daarbij gaat het niet alleen om extra financiële middelen voor lokale projecten. Maar ook om experimenten, pilots en proeftuinen in de uitvoeringspraktijk, het onderzoeken van vernieuwende vormen van bewonersbetrokkenheid en opschalen van goede praktijken. Een deel van dit alles komt natuurlijk wel samen in investeringen in gebiedsgerichte projecten.

Concreet voor Brunssum:

- Oude Egge 900.000 euro
- Gezonde Basisschool 109.500 euro
- Wijkbedrijf Brunssum Noord 132.000 euro

De positieve effecten van bijvoorbeeld de versterking van Kansrijke Start, de VoorzieningenWijzer (mensen met inkomens tot modaal niveau worden geholpen bij het kiezen en aanvragen van beschikbare voorzieningen) of het verbeteren van grensoverschrijdende samenwerking zijn niet direct in financieel voordeel voor Brunssum/Brunssummers uit te drukken.

Vraag 6*. Hoe gaat u de communicatie met de raad regelen? Bijeenkomsten op uitnodiging van Parkstad zijn veelal "verkooppraatjes". Een voorzet: elke 3 maanden in de commissie ABA een overzicht van wat speelt, een raadsinformatiebrief,. Verder openbaarmaking van de notulen van de bestuurscommissies, DB, AB??*
Antwoord 6. Het college zal met het Regiobureau overleggen hoe de communicatie met de raad van uit Parkstad kan worden verbeterd. Covid was afgelopen jaar niet bevorderlijk op dit punt.
Binnen het college zullen we bekijken hoe we beter gebruik kunnen maken van de reguliere verantwoordingslijnen. Dat zal dan primair gebeuren door de diverse portefeuillehouders, die in de Bestuurscommissies zitten.

Vraag 7. *Hoeveel projecten heeft Brunssum ingediend bij de stuurgroep regiodeal/Parkstad , welke projecten zijn gehonoreerd en wat zijn de bedragen die hiermee gemoeid zijn. Wat we tot nu toe hoorden en lazen: Kansrijke start, Gezonde school Renovatie EGGE, energieproject Brunssum-Noord. NMog andere projecten. Noord gaat niet door. Waar wordt dat geld dan aan besteed in Brunssum?*
Antwoord 7. Zie antwoord 5.

Vraag 8*. Welke projecten staan er binnenkort op de rol??*
Antwoord 8. In het kader van de 3e tranche is het project Brunssum Centrum ingediend en loopt er een project aanloopstraten (w.o. Rumpenerstraat). Daarover heeft nog geen definitieve besluitvorming plaats gevonden. Mogelijk dat met de aanvragen in de derde tranche het nog beschikbare budget binnen de Regiodeal wordt overschreden. Door het college wordt dan ook getracht aanvullende (provinciale) middelen te verkrijgen (m.n. t.b.v. het Centrum) in het kader van het KLC (Kwaliteit Limburgse Centra) en in de toekomst zo mogelijk in het kader van het Volkshuisvestingsfonds (subsidieregeling wordt momenteel door het Rijk voorbereid).

Vraag 9*. Elk project moet voldoen aan vooraf ingestelde toetsingscriteria. Welke toetsingscriteria zijn dat? Geldt dat alleen voor de Bestuurscommissie SES?*
Antwoord 9. Die criteria gelden voor alle projectenaanvragen in het kader van de Regiodeal, niet alleen op het gebied van SES, maar ook op de thema's Wonen en leefbaarheid, Retail en voorzieningen, GROS, Veiligheid en Centrum Heerlen. De criteria zijn:
A. inhoudscriteria
1.Mate waarin een project bijdraagt aan de inhoudelijke 2025-doelstellingen van de regiodeal
2.Mate waarin een project gerealiseerd wordt in de (top 10) meest kwetsbare Parkstad-wijken / buurtclusters / dorpen
3.Mate waarin een project een meervoudige opgave realiseert (score op meerdere thema's)
4.Mate van betrokkenheid inwoners en private partners (bottom up commitment)
5.Mate van verwacht positief effect op brede welvaart (CBS-indicatoren)
6.Mate waarin 'socialreturn on investment' (SROI) wordt gerealiseerd

B. Proces-criteria (o.a. randvoorwaarden regiodeal)
1.Mate van verwachte output in de periode 2019 t/m 2022 (uitvoerbaarheids-criteria)
2.Mate van publiek en/of private cofinanciering (financiële multiplier; cofinanciering)
3.Mate van doeltreffende en doelmatige verwachte besteding van middelen

4.Borging van structurele financiering na de eenmalige rijksimpuls
5.Voldoende organisatorisch vermogen voor realisatie in 2019 t/m 2022
6.Mate van toepassing/uitrol op andere plekken en/of nationale voorbeeldfunctie

Vraag 10*. Hoe gaat het college in de toekomst acteren om meer gelden ter beschikking te krijgen uit de Regiodeal dan wel binnen Parkstad en niet te vergeten vanuit de Provincie?*
Antwoord 10. We zetten onze huidige aanpak voort. Voor een voorbeeld wordt verwezen naar antwoord 8.